

(Varmeforsyning)

Frederiksborggade 15
1360 København K

Besøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København K

Tlf 3395 5785
Fax 3395 5799

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

KLAGE FRA	Uggelhuse-Langkastrup Varmeværk A.m.b.a.	7. marts 2011
OVER	Randers Kommunes afgørelse af 11. februar 2010	J.nr 1021-10-1-21
OM	godkendelse af ansøgning om dispensation fra tilslutningspligt for ejendommen beliggende [XXX]	ALP –EKN

NÆVNETS	Nævnnsformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN-	Professor, cand.jur. & Ph.D. Birgitte Egelund Olsen
SÆTNING	Fhv. direktør, cand.polyt. H. C. Mortensen
I SAGEN	

NÆVNETS	Randers Kommunes afgørelse af 11. februar 2010 <u>ophæves</u> ,
AFGØRELSE	og sagen <u>hjemvises</u> til kommunen til ny behandling.

Energiklagenævnet modtog den 8. april 2010 fra Randers Kommune Uggelhuse-Langkastrup Varmeværk A.m.b.a.'s (herefter benævnt værket) klage af 1. marts 2010 over Randers Kommunes afgørelse af 11. februar 2010. Ved afgørelsen godkendte Randers Kommune en anmodning fra [XXX] om dispensation fra tilslutningspligt til værket for ejendommen beliggende [XXX].

Sagens baggrund

Randers Kommune modtog den 26. august 2009 en skriftlig ansøgning fra [XXX] (herefter benævnt ejerne), [XXX], om dispensation fra tilslutningspligt til værket. Ved afgørelsen af 11. februar 2010 gav Randers Kommune dispensation fra tilslutningspligt til værket til ejerne.

Ejendommen er et enfamiliehus, som er beliggende i et nyt boligområde. Området er planlagt ifølge lokalplan nr. 181 fra juni 2005, hvoraf det fremgår, at området er pålagt tilslutningspligt til værket. Randers Kommune har tillige pålagt tilslutnings- og forblivelsespligt til værket for området ved godkendelsen af projektforslag af 12. august 2005.

Der eksisterede ikke bebyggelse på området før dette tidspunkt. Ifølge projektforslaget af 12. august 2005 forventedes bygninger på området opført i perioden 2006-2009.

Ejerne købte den ubebyggede grund [XXX] med overtagelse den 1. februar 2008. Sælger var Randers Kommune.

I oktober 2008 modtog Randers Kommune en energirammeberegning for det kommende byggeri på [XXX]. Det fremgår af sagens oplysninger, at byggeriet skulle opføres som et standardhus, dog med jordvarme som varmekilde.

7. marts 2011

J.nr 1021-10-1-21

ALP –EKN

Ejerne tog den nyopførte ejendom i brug og flyttede ind den 6. februar 2009. I juni 2009 skulle der i forbindelse med færdigmelding af byggeriet udarbejdes en energimærkning. Energimærkningen blev varetaget af en ny rådgivende ingeniør, som påpegede, at ejendommen kunne opnå energimærkning som et lavenergihus med få ændringer (udskiftning af vinduerne).

Side 2 af 14

Energimærkningen blev udarbejdet for det eksisterende byggeri. Energimærkning blev modtaget i Randers Kommune den 22. juni 2009. Det fremgår af energimærkningen, at ejendommen er et standardhus.

Randers kommune har under sagen oplyst, at ejerne af ejendommen efter den 22. juni 2009 kontaktede Randers Kommune telefonisk. Det fremgår af kommunens e-mail af 30. september 2010 til Energiklagenævnet, at kommunen oplyste til ejerne, at kommunen var indstillet på at ændre status på energimærkningen for ejendommen, såfremt ejer foretog de af den nye rådgiver foreslåede ændringer på ejendommen. Kommunen har oplyst til Energiklagenævnet, at der ikke blev udarbejdet et telefonnotat, og at datoen for den mundtlige henvendelse fra ejerne af ejendommen er ukendt.

Den 26. august 2009 modtog Randers Kommune en ny energiberegning fra ejerne af ejendommen, som ansøgte om dispensation fra tilslutningspligt til værket på baggrund af ovennævnte ændringer af ejendommen (udskiftning af vinduerne). Ændringerne ville medføre, at ejendommen opfyldte kravene i bygningsreglementet til et lavenergihus. Det fremgår af afgørelsen af 11. februar 2010, at dispensationen blev givet på vilkår af, at ændringerne blev gennemført og dokumenteret overfor kommunen i form af en ny energimærkning, som beviser, at byggeriet overholder de gældende krav til et klasse A2 hus, senest ved udgangen af september 2010.

Det fremgår af sagens akter, at kommunen under sin sagsbehandling via Energistyrelsen har indhentet en udtalelse fra Erhvervs- og Byggestyrelsen angående spørgsmålet om, hvornår et byggeri under opførelse overgår til ekssi-

sterende bebyggelse i byggelovgivningens forstand. Af Erhvervs- og Byggestyrelsens e-mail af 10. december 2009 fremgår følgende:

”[...]

...

Byggeloven indeholder ikke en definition, men af § 2 fremgår det, at loven finder anvendelse på **opførelse af ny bebyggelse** og fx ombygninger af og andre forandringer i bebyggelse, som er væsentlige i forhold til loven eller bestemmelser udfærdiget i medfør heraf.

Oversat betyder det, at opførelse af ny bebyggelse omfatter faserne indtil byggeriet er færdigmeldes eller modtager ibrugtagningstilladelse, hvor dette er tilfældet. Herefter er det en bestående bebyggelse.

...

[...]”

7. marts 2011

J.nr 1021-10-1-21

ALP –EKN

Side 3 af 14

Sagen omhandler et fritliggende enfamiliehus, som ifølge byggelovgivningen skal færdigmeldes til kommunen i modsætning til andre byggearbejder, som kræver ibrugtagningstilladelse fra kommunen.

Det fremgår af kommunens afgørelse af 11. februar 2010, at ejerne fremsendte ansøgning til kommunen om dispensation inden byggesagen blev afsluttet og byggeriet færdigmeldt, samt at dispensationsansøgningen blev modtaget af kommunen den 26. august 2009. Det fremgik imidlertid ikke af sagens akter fra kommunen, hvornår byggesagen blev afsluttet og byggeriet færdigmeldt. På den baggrund anmodede Energiklagenævnet ved e-mail af 30. september 2010 kommunen om at dokumentere, hvornår færdigmelding af ejendommen skete til kommunen, herunder hvornår byggesagen blev afsluttet. Kommunen meddelte ved e-mail af 30. september 2010, at byggesagen blev afsluttet og byggeriet færdigmeldt den 30. juni 2009. Kommunen har endvidere den 8. oktober 2010 fremsendt dokumentation for, at kommunen afsluttede byggesagen med energimærkningen af et standardhus den 30. juni 2009.

Det fremgår af sagens oplysninger, at værket er blevet partshørt under kommunens sagsbehandling af dispensationsansøgningen, og at værkets hørings-svar har indgået i sagsbehandlingen. Ejerne af ejendommen er ikke blevet partshørt under kommunens behandling af sagen om dispensation.

Den påklagede afgørelse

Af afgørelsen af 11. februar 2010 fremgår følgende:

”[...]

Randers Kommune meddeler hermed dispensation fra tilslutningspligt til Uggelhuse-Langkastrup Kraftvarmeværk for ejendommen beliggende på [XXX].

Dispensation meddeles i henhold til § 17, stk. 3 i bekendtgørelse om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg nr. 31 af 29/01 2008.

Det er et vilkår for dispensationen, at de beskrevne ændringer gennemføres – og at det efterfølgende dokumenteres overfor Randers Kommune i form af en energimærkning, at byggeriet overholder de gældende krav til klasse A2 hus. Såfremt Randers Kommune ikke modtager energimærkningen inden udgangen af september 2010, bortfalder dispensationen.

7. marts 2011

J.nr 1021-10-1-21

ALP –EKN

Side 4 af 14

Ejendomme, der meddeles dispensation for tilslutningspligt kan ikke opkræves tilslutningsafgift eller de faste årlige afgifter til kollektiv varmforsyning.

Begrundelse

Inden afslutning af byggesagen for nybyggeriet, er der pr. 26. august 2009 sendt en ansøgning til Randers Kommune om fritagelse fra tilslutningspligten til fjernvarme.

I forbindelse med skift af rådgiver til udførelse af de afsluttende energiberegninger har den nye rådgiver gjort opmærksom på, at byggeriet efter udførelse af enkelte ændringer (udskiftning af vinduesglas) kan opfylde de gældende krav til lavenergibyggeri.

Du har oplyst, at hvis den tidligere rådgiver på opgaven havde leveret samme ydelse, så ville nybyggeriet fra starten være opført som lavenergibyggeri – og således jf. gældende lovgivning (bekendtgørelse om tilslutning til m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg nr. 31 af 29. januar 2008 - *tilslutningsbekendtgørelsen*) være fritaget for tilslutningspligten.

Randers Kommune har i forbindelse med gennemgang af sagen rettet henvendelse til Erhvervs- og Byggestyrelsen for at få en definition på nybyggeri. Begrundelsen herfor er, at kommunen ønsker en afklaring af, om byggeriet skal opfattes som nybyggeri - hvilket medfører krav på en dispensation jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 3.

”Kommunalbestyrelsen meddeler dispensation for fra tilslutningspligt for ny bebyggelse, der opføres som lavenergibygninger, jf. § 1, nr. 3”.

Af det svar, som Randers Kommune har modtaget fremgår det, at ”Byggeloven indeholder ikke en definition, men af § 2 fremgår det, at loven finder anvendelse på **opførelse af ny bebyggelse** og fx ombygninger af og andre forandringer i bebyggelse, som er væsentlige i forhold til loven eller bestemmelser udfærdiget i medfør heraf.

Oversat betyder det, at opførelse af ny bebyggelse omfatter faserne indtil byggeriet færdigmeldes eller modtager ibrugtagningstilladelse, hvor dette er tilfældet. Herefter er det en bestående bebyggelse.”

7. marts 2011

J.nr 1021-10-1-21

ALP –EKN

Side 5 af 14

Ansøger har netop i denne sag fremsendt ansøgning om udførelse af ændringer til opfyldelse af gældende krav for lavenergibyggeri og dispensation fra tilslutningspligt inden byggesagen er afsluttet – og byggeriet er således stadig at betragte som nybyggeri.

Ansøgning om dispensation fra tilslutningspligt skal derfor efter kommunens vurdering meddeles i henhold til § 17, stk. 3. Hvoraf det fremgår, at ansøger har krav på en dispensation.

Dispensationen har været sendt i høring hos Uggelhuse-Langkastrup Varmeværk. Høringssvaret har indgået i behandlingen af sagen.

[...]”

Værkets synspunkter og bemærkninger

Det er værkets opfattelse, at kommunens afgørelse af 11. februar 2010 skal ophæves. Til støtte herfor har værket navnlig anført følgende:

- Sagen drejer sig om en eksisterende standardejendom, som er pålagt tilslutningspligt til værket. En standardejendom kan ikke kræve sig fritaget fra tilslutningspligt under henvisning til, at ejendommen senere er blevet til en lavenergiejendom.
- Afgørelsen fremmer ikke den varmeplan, som kommunen er forpligtiget i henhold til. Kommunen har valgt at dispensere under henvisning til, at byggeriet ikke er færdigmeldt eller har fået sin ibrugtagningstilladelse. Huset har imidlertid længe været i brug, og da byggeriet ikke

må tages i brug uden kommunens godkendelse, kunne byggeriet have været færdigmeldt længe før, at færdigmeldingen reelt er sket.

- Ejerne af ejendommen har den 22. maj 2008 bestilt husindføringsmuffer og forlængerrør til levering fra værket. Der har således ikke været tvivl om, at ejendommen var pålagt tilslutningspligt.
- Kommunen burde overveje konsekvenserne af at give dispensationer, som har betydning for værkets øvrige forbrugere. De øvrige forbrugere er nu blevet pålagt at betale for ledningsnettet i det nye lokalplanområde, som de øvrige forbrugere ikke er en del af. Hvis der gives flere dispensationer i området, vil det medføre en yderligere udhulning af værkets kundegrundlag.
- Da den daværende Sønderhald Kommune udstykkede området, valgte værket at stå for hovedparten af ledningsnettet i udstykningsområdet. Derved påførte man andelshaverne i værket store omkostninger, som normalt ville være udstykkerens og Sønderhald Kommunes problem. Derfor er det meget problematisk, at Randers Kommune giver dispensation netop i dette område. De nye lovændringer, som har medført, at det er bygherren selv som er ansvarlig for lovligheden af byggeriet, herunder om isoleringsnormerne er overholdt, betyder, at der ikke er nogen kontrolmulighed for værket med hensyn til, om byggeriet rent faktisk er etableret som et lavenergihus.
- Det er ikke rimeligt, at en kommune giver dispensation i et område, som kommunen selv er parthaver i. Dette medfører, at sagsbehandlingen af en dispensation ikke er uvildig. Værket er uenig med Randers kommunes fortolkning af bestemmelserne i tilslutningsbekendtgørelsen.

7. marts 2011

J.nr 1021-10-1-21

ALP –EKN

Side 6 af 14

Randers Kommunes udtalelse til sagen

Randers Kommune finder, at afgørelsen af 11. februar 2010 skal stadfæstes. Til støtte herfor har kommunen navnlig udtalt følgende:

- Et af de afgørende hensyn i sagen har været definitionen på nybyggeri sammenholdt med tidspunktet for ansøgningen om dispensation. Ændringerne vil medføre, at nybyggeriet vil leve op til de gældende krav til lavenergi huse. Ejerne har på denne baggrund et retskrav på dispensation fra tilslutningspligten.
- Den telefoniske henvendelse fra ejerne til kommunen, som skete efter den 22. juni 2009, blev betragtet som en mundtlig ansøgning om dispensation, og den skriftlige ansøgning af 26. august 2009 blev be-

tragtet som efterfølgende dokumentation og opfølgning på den mundtlige ansøgning.

Ejernes synspunkter og bemærkninger

Det er ejernes opfattelse, at kommunens afgørelse af 11. februar 2010 skal stadfæstes. Til støtte herfor har ejerne navnlig anført følgende:

- Rådgivningen fra de ingeniører, som har været tilknyttet sagen, har været misvisende. Såfremt den rigtige rådgivning vedrørende kravene til et lavenergihus var blevet givet fra starten, var bygningen blev opført som et lavenergihus. Det beror således på tilfældigheder, at bygningen er opført som et standardhus.

7. marts 2011

J.nr 1021-10-1-21

ALP –EKN

Retsgrundlaget

Side 7 af 14

Når en ejendom pålægges tilslutningspligt, indebærer det, at forsyningsselskabet fra forsyningstidspunktet og efter udløbet af en tilslutningsfrist på 9 år kan pålægge ejendommens ejer at betale den tilslutningsafgift og de afgifter, som selskabet har anmeldt til Energitilsynet som gældende for de ejendomme, som tilsluttes anlægget. Forsyningsselskabet kan endvidere etablere stikledninger frem til bygningen, jf. tilslutningsbekendtgørelsens¹ § 7, stk. 1. Tilslutningspligten indebærer dog ikke en pligt til at aftage varme eller til at indrette varmesystemet herpå, men alene en pligt til at betale den faste afgift og tilslutningsafgiften. Retsgrundlaget for tilslutningspligt fremgår overvejende af reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen.

Tilslutningsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, nr. 3, indeholder en nærmere definition af, hvad forstås ved ny bebyggelse, der opføres som lavenergibygninger. Af bestemmelsen fremgår:

”[...]

§ 1. I denne bekendtgørelse forstås ved:

...

3) *Ny bebyggelse, der opføres som lavenergibygninger.* Bebyggelser, hvor det kan dokumenteres, at de på tidspunktet for deres opførelse til lavenergibygninger opfylder de gældende klassificeringskrav til lavenergibygninger i Bygningsreglementet.

[...]”

¹ Bekendtgørelse nr. 31 af 29. januar 2008 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg.

Energistyrelsen har i en vejledning² til en tidligere gældende tilslutningsbekendtgørelse uddybet, hvad der nærmere forstås ved begrebet ”ny bebyggelse”. Flere af bestemmelserne i den tidligere gældende tilslutningsbekendtgørelse er videreført i den nugældende tilslutningsbekendtgørelse. Vejledningen kan derfor i et vist omfang anvendes som fortolkningsbidrag til forståelsen og rækkevidden af den nugældende tilslutningsbekendtgørelse. Af vejledningen fremgår bl.a. følgende:

”[...]

Betegnelsen ”ny bebyggelse” dækker i varmemforsyningslovens forstand en bebyggelse, hvor der i forbindelse med øvrige byggearbejder skal installeres et helt nyt selvstændigt varmeanlæg. Betegnelsen dækker derfor to former for bebyggelse;

1) Nye bygninger, hvor der i forbindelse med de øvrige byggearbejder samtidig hermed etableres et nyt selvstændigt varmeanlæg.

2) Eksisterende bygninger, hvor der etableres et nyt selvstændigt opvarmningssystem i forbindelse med modernisering, anden ombygning eller udvidelse.

[...]”.

7. marts 2011

J.nr 1021-10-1-21

ALP –EKN

Side 8 af 14

Reglerne om dispensation fra tilslutningspligten for lavenerghuse fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 3. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”[...]

...

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen meddeler dispensation fra tilslutningspligt for ny bebyggelse, der opføres som lavenerghuse, jf. § 1, nr. 3.

[...]”

Energistyrelsen har ved brev af 17. marts 2006 til samtlige kommunalbestyrelser udtalt sig om fritagelse for tilslutningspligt for nye huse, der opføres som lavenerghuse. Det fremgår heraf:

”[...]

Fritagelse for tilslutningspligt

Med § 17, stk. 4 (nu stk. 3) bestemmes, at kommunalbestyrelsen skal give nye huse, der opføres som lavenerghuse, dispensation fra tilslutningspligten. Ved lavenerghuse forstås huse, der kan dokumentere, at de opfylder klassificeringskravene i afsnit 5.3 i

² Vejledning (august 1998) til Energiministeriets bekendtgørelse nr. 196 af 22. marts 1991 om tilslutning m.v. til kollektive varmemforsyningsanlæg.

Tillæg 9 af den 16. juni 2005 til bygningsreglementet for småhuse 1998. Tillægget trådte i kraft den 1. januar 2006.

Kommunalbestyrelsen skal af egen drift give lavenergihuset dispensation fra tilslutningspligten, hvis et hus i henhold til de energirammeberegninger, der vedlægges en ansøgning om byggetilladelse, opfylder kravene for lavenergihuse.

Med tilføjelsen til § 15, nr. 6 om lavenergihuse bestemmes, at kommunalbestyrelsen ikke kan kræve, at det eksisterende lavenergihus tilsluttes det kollektive varmforsyningsanlæg.

7. marts 2011

J.nr 1021-10-1-21

ALP –EKN

Hvis et eksisterende traditionelt hus, som er pålagt tilslutningspligt, senere ombygges til et lavenergihus, vil et sådant lavenergihus – i lighed med eksempelvis et eksisterende hus, der senere indrettes med solvarmeanlæg o. lign., - ikke kunne kræve sig fritaget fra tilslutningspligten under henvisning til, at det efterfølgende er blevet til et lavenergihus, jf. § 16. Disse huse vil dog kunne undtages fra tilslutning, såfremt kommunalbestyrelsen måtte beslutte at dispensere jf. § 17, stk. 1. Herved gælder det samme for lavenergihuse som for eksempelvis huse med VE-anlæg.

Side 9 af 14

[...]"

Forvaltningsloven³ regulerer blandt andet, hvornår der skal ske partshøring. Af lovens § 19, stk. 1, fremgår herom følgende:

"[...]

Partshøring

§ 19. Kan en part i en sag ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse.

...

[...]"

³ LBK nr. 1365 af 7. december 2007 med senere ændringer.

Såvel planloven⁴ som varmemforsyningsloven⁵ giver kommunalbestyrelsen hjemmel til at beslutte, at ny bebyggelse ved ibrugtagningen skal tilsluttes et kollektivt varmemforsyningsanlæg. Planlovens regler tilgodeser det planlægningsmæssige aspekt og kan således finde anvendelse på et tidspunkt, der ligger forud for de konkrete vurderinger, der er en forudsætning for anvendelse af varmemforsyningslovens regler. Efter varmemforsyningsloven kan der først pålægges tilslutningspligt i forbindelse med - og på grundlag af kommunalbestyrelsens godkendelse af et projekt for et kollektivt varmemforsyningsanlæg. Varmeforsyningslovens § 11, stk. 1, beskriver kommunalbestyrelsens hjemmel til at pålægge tilslutningspligt til ny bebyggelse. Af forarbejderne⁶ til varmemforsyningslovens § 11, stk. 1, fremgår følgende af de specielle bemærkninger:

7. marts 2011

J.nr 1021-10-1-21

ALP -EKN

”[...]

...

En beslutning efter stk. 1 vil altid træde i stedet for eksisterende bestemmelser om opvarmningssystemer i en lokalplan. Hvis der således ikke er overensstemmelse mellem bestemmelserne i en lokalplan og et projekt efter § 14, må kommunalbestyrelsen samtidig med godkendelse af projektet for det kollektive varmemforsyningsanlæg ændre lokalplanen, så den bliver i overensstemmelse med projektet.

[...]”

Side 10 af 14

Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Ejendommen i nærværende sag er beliggende i et område, der er pålagt tilslutningspligt efter både planloven og efterfølgende varmemforsyningsloven. I sådanne tilfælde følger det af forarbejderne til varmemforsyningslovens § 11, stk. 1, at varmemforsyningslovens bestemmelser finder anvendelse for så vidt angår tilslutningspligten. Energiklagenævnet er hermed rette klagemyndighed i nærværende sag efter varmemforsyningslovens § 26, stk. 1.

Energiklagenævnet bemærker herefter indledningsvis, at Randers Kommune under behandlingen af sagen om dispensation via Energistyrelsen har indhentet en udtalelse fra Erhvervs- og Byggestyrelsen, som skulle skaffe klarhed over, hvornår et byggeri under opførelse overgår til eksisterende bebyggelse i byggelovgivningens forstand. Randers Kommune partshørte værket over denne udtalelse, men partshørte ikke ejerne.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 937 af 24. september 2009 om planlægning med senere ændringer.

⁵ Lov nr. 347 af 17. maj 2005 om varmemforsynings med senere ændringer.

⁶ Lovforslag nr. L 206 af 5. april 1979 om varmemforsyning.

Energiklagenævnet finder, at udtalelsen har karakter af retlig fortolkning af byggelovgivningens bestemmelser, og udtalelsen er derfor at betragte som hørende til sagens retlige omstændigheder, dvs. sagens juridiske spørgsmål.

Forvaltningslovens § 19, stk. 1, indeholder alene en partshøringspligt vedrørende en sags faktiske omstændigheder. Der er derimod ikke i medfør af forvaltningslovens § 19, stk. 1, pligt til at partshøre over en sags retlige omstændigheder. Materiale vedrørende en sags retlige omstændigheder skal dog efter omstændighederne forelægges parterne til udtalelse i henhold til god forvaltningsskik, jf. herved bl.a. Forvaltningsloven med kommentarer af John Vogter, 3. udgave 1999, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, side 376.

7. marts 2011

J.nr 1021-10-1-21

ALP –EKN

I det konkrete tilfælde finder Energiklagenævnet, at Randers Kommune i henhold til god forvaltningsskik burde have partshørt ejerne over Erhvervs- og Byggestyrelsens udtalelse, inden kommunen traf afgørelsen af 11. februar 2010. Energiklagenævnet har herved lagt vægt på, at udtalelsen vedrører et centralt juridisk spørgsmål, der var afgørende for sagens udfald. Energiklagenævnet har endvidere lagt vægt på, at den anden part i sagen (værket) blev hørt over udtalelsen, før kommunen traf afgørelse.

Side 11 af 14

Ejerne er under klagesagens behandling ved Energiklagenævnet blevet partshørt over Erhvervs- og Byggestyrelsens udtalelse. Henset hertil finder Energiklagenævnet, at kommunens sagsbehandlingsfejl i form af manglende partshøring må anses for repareret i forbindelse med sagsbehandlingen ved Energiklagenævnet.

Kommunalbestyrelsen skal i medfør af tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 3, meddele dispensation fra tilslutningspligten for ny bebyggelse, der opføres som lavenergibygninger. Hvis bestemmelsens betingelser er opfyldte, har ejeren et retskrav på dispensation. Eksisterende bebyggelse kan derimod ikke opnå dispensation i medfør af § 17, stk. 3, under henvisning til, at bebyggelsen efter opførelse ændres til et lavenergihus. § 17, stk. 3, indeholder således ikke hjemmel til at give dispensation til eksisterende bebyggelse, der efter opførelse ændres til et lavenergihus. Efter Energiklagenævnets opfattelse er det afgørende for, hvornår der er tale om ”ny bebyggelse”, at byggeriet på tidspunktet for opførelsen opfylder de gældende klassificeringskrav til lavenergibygninger i Bygningsreglementet⁷. Energiklagenævnet kan således tilslutte sig Energistyrelsens definition af begrebet ”ny bebyggelse” i Energistyrelsens vejledning af 1998.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvornår en bebyggelse kan betegnes som værende ”under opførelse”, har Energiklagenævnet noteret sig Erhvervs- og

⁷ Reglementet kan i sin helhed læses på Erhvervs- og Byggestyrelsens hjemmeside: www.ebst.dk.

Byggestyrelsens udtalelse, hvorefter ”opførelse af ny bebyggelse” i henhold til byggelovgivningen omfatter faserne, indtil byggeriet er færdigmeldt eller modtager ibrugtagningstilladelse.

Vedrørende den telefonsamtale, som Randers Kommune angiveligt skulle have ført med ejerne efter den 22. juni 2009 og inden den 30. juni 2009, bemærker Energiklagenævnet, at det ikke har været muligt at fremskaffe nærmere oplysninger om samtaleens præcise indhold og tidspunkt. Randers Kommune har ikke taget notat til sagen i anledning af samtalen. Af sagens øvrige oplysninger fremgår alene om samtaleens nærmere indhold, at kommunen overfor ejerne skulle have oplyst, at ejendommen kunne opnå status af lavenergihus, hvis der blev udført visse ændringer. Energiklagenævnet finder, at en sådan oplysning har karakter af vejledning, og at kommunen ikke herved kan siges at have truffet afgørelse i sagen i form af en mundtlig dispensation. Energiklagenævnet finder ligeledes på baggrund af sagens manglende oplysninger, at det ikke kan lægges til grund, at ejerne under den angivne telefonsamtale skulle have indgivet en mundtlig ansøgning om dispensation. Energiklagenævnet bemærker hertil, at forvaltningsmyndigheder i medfør af offentlighedslovens⁸ § 6, stk. 1, som udgangspunkt har pligt til at gøre notat om indholdet af oplysninger, som myndigheden modtager mundtligt, i sager, hvor der vil blive truffet afgørelse. Såfremt Randers Kommune allerede på tidspunktet for den angivne telefonsamtale anså sagen som en afgørelsessag og henvendelsen som en mundtlig dispensationsansøgning, burde kommunen således have gjort notat om samtaleens indhold, jf. offentlighedslovens § 6, stk. 1.

Energiklagenævnet må herefter konkludere, at ansøgning om dispensation er sket på skriftligt grundlag den 26. august 2009, og at kommunen traf afgørelse i sagen den 11. februar 2010.

Energiklagenævnet lægger på baggrund af sagens oplysninger til grund, at byggesagen blev afsluttet den 30. juni 2009 hos kommunen på baggrund af energimærkningen fra den 22. juni 2009. Energimærkningen fra den 22. juni 2009 omfatter et standardhus. Ejendommen kan derfor ikke anses for opført som en lavenergibebyggelse, da ejendommen på opførelsestidspunktet ikke opfyldte de gældende klassificeringskrav til lavenergihuse i Bygningsreglementet, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 3, jf. § 1, stk. 1, nr. 3. Kommunen har således ikke haft hjemmel til at meddele dispensation til ejerne af ejendommen i medfør af tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 3. Energiklagenævnet finder det beklageligt, at Randers Kommune ikke ved afgørelsen af 11. februar 2010 har lagt vægt på sagens korrekte faktiske oplys-

7. marts 2011

J.nr 1021-10-1-21

ALP –EKN

Side 12 af 14

⁸ Lov nr. 572 af 19. december 1985 med senere ændringer.

ninger. Idet oplysningerne fandtes i sagens akter, formoder Energiklagenævnet, at dette skyldes en fejl.

Da Randers Kommune ikke har haft hjemmel til at træffe afgørelsen af 11. februar 2010, er afgørelsen ugyldig. Energiklagenævnet ophæver på denne baggrund kommunens afgørelse af 11. februar 2010.

Energiklagenævnet oplyser, at ejeren af eksisterende bebyggelse, som er pålagt tilslutningspligt, kan søge om dispensation fra tilslutningspligten efter § 17, stk. 1. Kommunen kan efter denne bestemmelse give dispensation fra tilslutningspligten i særlige tilfælde. En borger har ikke retskrav på dispensation efter denne bestemmelse, idet kommunen har et vidt skøn i forhold til, om der kan meddeles dispensation. Efter Energiklagenævnets praksis fortolker nævnet tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, således, at de hensyn, der efter bekendtgørelsens § 15 kan føre til, at en ejendom ikke kan kræves tilsluttet, som udgangspunkt kan indgå i vurderingen af, om der foreligger et sådant særligt tilfælde, der kan føre til, at en ejendom kan få dispensation efter § 17, stk. 1. F.eks. omhandler § 15, stk. 1, nr. 6, lavenergibygninger. Dispensation efter tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, kræver en konkret vurdering af hver enkelt sags særlige forhold. Energiklagenævnet finder det rettest, at Randers Kommune som 1. instans foretager en sådan konkret vurdering. Energiklagenævnet hjemviser herefter afgørelsen af 11. februar 2010 med henblik på, at Randers Kommune kan foretage en sådan konkret vurdering.

7. marts 2011

J.nr 1021-10-1-21

ALP –EKN

Side 13 af 14

Energiklagenævnet oplyser vejledende, at en hjemvisning af sagen indebærer, at det overlades til kommunen at træffe ny afgørelse i sagen. Kommunen skal således behandle sagen igen, og ikke blot reparere på afgørelsens mangler. Energiklagenævnet har ikke ved nærværende afgørelse taget stilling til, hvorvidt der kan og bør meddeles dispensation i henhold til tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1. Randers Kommunes afgørelse herom kan efterfølgende indbringes for Energiklagenævnet.

Energiklagenævnets afgørelse

Randers Kommunes afgørelse af 11. februar 2010 ophæves, og sagen hjemvises til kommunen til ny behandling.

Sagen har været behandlet på Energiklagenævnets møde den 7. marts 2011.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 26, stk. 1, i lov om varmemforsyning, jf. lov-bekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005 med senere ændringer.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om varmemforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal

være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.
Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. § 26, stk. 4, i lov om varmforsyning.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjemmeside.

P.N.V.

Poul K. Egan
Nævnshoved

7. marts 2011

J.nr 1021-10-1-21
ALP –EKN

Side 14 af 14

/Annemette Lomholt Pedersen
Fuldmægtig, cand.jur.